

L. Ritók Nóra: Bukdácsoló esélyegyenlőség (részlet)

27. Naplóbejegyzés a hajvágásról

A negyedik hetet kezdték hiányozni az iskolában. Mind a négy gyerek. Hiába a figyelmeztetés, a kérés. Muszáj volt a dolgot megcsinálni. Különben még most sincsenek suliban.

A fejtetű miatt kezdődött. A fertőzés nagy, a bozontos kis fejeken a tetű, a serke hihetetlenül elszaporodott. Mióta ismerjük őket, mindig így volt. A gyakran fejre húzott kapucni, a mindig kócos, tarkónál befilcesedett haj, az állandó vakarózás eddig is hozzátartozott e gyerekek életéhez. Most az iskolai kiszűrés után több üveg tetűirtót vittünk, amit el is használt az asszony a hajukra. De az igazolást, hogy közösségbe mehetnek, még nem kapták meg. A serkék, ha el is pusztultak, makacsul, láthatóan megtapadtak a sötét hajszálakon. Az egyenkénti lehúzogatók sehogy sem ment. Sem az asszonynak, sem a gyerekeknek.

Mondtuk, talán, ha levágnák a hajukat. Kicsit rövidebbre, talán akkor a serke is könnyebben eltávolítható. Érdekes, egyenes szálú, fejhez nem simuló haja van mindegyiküknek. És bizony már túl nagy. Torzonborzak, a szemükbe is beelóg, mindegyikükre ráférne egy alapos nyiratkozás. Többször is kértük az asszonyt. Hogy vágja le nekik. Mindig megígérte. Csak vigyünk ollót. Mert az nincsen nekik. Közben eszünkbe jutott a tavalyi hajvágása. Amikor hetekig csúfolták suliban a nagylányt a rosszul sikerült frizura miatt.

Mi legyen? Fodráshoz nem vihetjük őket, senki nem vállalná. Jogosan. Az asszony nem csinálja. A gyerekek meg, úgy tűnik, egyre jobban megszokják az otthonlétet. Végül nekifogtunk, mi, az alapítványnál. Kialakult a jó kis frizura mindenkinél. Még az anyjuk is leült a székre: még sosem nyírták meg a haját....

Megvizsgáltuk, az élősködők csakugyan elpusztultak. A maradék serke lassan majd kihullik. És bevittük a gyerekeket az iskolába. Másnap reggel még telefonálok – egy kis ellenőrzés –, ott vannak. Mind a négyen.

Nehéz ez. Hogy ki csinál meg egy ilyen dolgot. Mert erre valóban nem kötelezhető senki. Ezt csak az teszi meg, aki megérti: ha nem segítünk, nem lesz megoldás. Ha szükséges, ilyen szinten is meg kell tenni.

Persze a szülők zöme ezt első szóra megteszi. Szinte mind. De van, aki gyerekkorától annyira együtt él ezzel a problémával, hogy nem is érzi. Nem érti. Nem fontos neki. És e gyerekeinek sem. És velük is kell kezdenünk valamit.

Fura ez az asszony. Eszembe jutott, amikor tavaly ballagó szoknyát vett az óvodás kislánynak. Sötétkék kis lapszoknyát. A kínaiból. De szűk lett neki. Vett hát egy újat. Akkor éppen volt miből. Mikor mutatta, csak néztem: csupán két centivel kellett volna arrébb varrni a gombot. Mikor mondtam neki, nem értette. Mikor mutattam, legyintett, jól van az... Nem tudom milyen gyerekkora lehetett. Milyen szülei, milyen anyja. Hogy miért lett ilyen. De azt hiszem, ezért olyan fontosak nekem a gyerekei. Hogy ők másmilyenek legyenek. Hogy tudják, a fejtetű rossz dolog, és azt is, hogy nem szabad lopni. Hogy létezik olló, tű, cérna, és még egy csomó dolog, ami jobba, olcsóbbá, javíthatóbbá teszi az életet.

Persze rájuk hagyhatnánk. Mert ez a család dolga. De akkor menthetetlenül újratermelik ezt az életformát, átörökítik mindezt, és ezt adják majd tovább ők is a gyerekeiknek. Ugyanúgy, mint ahogy az asszony megkapta ezt örökül, és továbbadja a gyerekeinek. Persze lehet, hogy így is ez lesz a vége. Nincs biztosíték rá, hogy nem. De adunk egy esélyt, hogy mégse így legyen. Ha kell, újra, meg újra.